

[KADIN]

kadınlara gelince... hepsi aynı fikirde...

KA-DER geçen seçimlerde oldukça ses getiren bıyıklı kampanyasından sonra şu sıralar "ironik" bir kampanya yürütüyor. Kampanya afişinde Tayyip Erdoğan, Deniz Baykal ve Devlet Bahçeli sarmaş dolaş poz vererek "yerel yönetimlerde kadın siyasetçi oranını %50'ye çıkarmak konusunda hepimiz aynı fikirdeyiz" diyorlar

EKİN BODUR

Yerel seçimlerin gündemin baş sıralarına tırmanmasıyla ve partilerin yerel yönetimler için adaylarını belirlemeye başlamasıyla birlikte, bir kez daha kadınların siyasette temsili tartışılır oldu. Aslında şimdilik kadınların en görünür kazanımının en azından bu sorunu tartışılır hale getirmeleri olduğu da düşünülebilir; tabii bunu söylerken DTP örneğinden ve mecliste yer almayan sosyalist partilerden ayrıca bahsetmek gerekir. Bu noktada kadınlar da bir soruyla karşı karşıya. Yeniden bir seçim arifesinde yine mi aynı nakarat? Aynı taleplerimizi yineleyip duracak mıyız? Yoksa somut kazanımlar elde edebilecek miyiz? Bu sorulara cevap verebilmek için önce yürütülen kampanyalara bir göz atalım.

KA-DER (Kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneği), geçen seçimlerde oldukça ses getiren bıyıklı kampanyasından sonra şu sıralar "ironik" bir kampanya yürütüyor. Kampanya afişinde Tayyip Erdoğan, Deniz Baykal ve Devlet Bahçeli sarmaş dolaş poz vererek "yerel yönetimlerde kadın siyasetçi oranını %50'ye çıkarmak konusunda hepimiz aynı fikirdeyiz" diyorlar. Ardından bir "Uyarı" ibaresi çıkararak "Bu afiş yerel yönetimlerde %1'lik orana isyan eden ve siyasette görev almak isteyen kadınların hayallerinin ürünüdür" sözleriyle amaçlanan mesajı veriyor. Bu "ironik" kampanya birden fazla yoruma açık. Birinci ve amaçlandığı düşünülen yorum şu olabilir: "Uzlaşamayan üç lider" siyasetin bir gereği olarak birbirlerine muhalefet etmektedir. Fakat kadınların isteği tek bir konuda anlaşmaları, kadın kotasını partilerinde kabul etmeleridir. Bu istek de bir "hayal" gibi sunulur pozitif bir yaklaşımla liderlere ulaştırılmış olur. Malum, ironi, dile getirilen şeyin tam tersinin kastedilmesiyle elde edilir. Ülkenin gerçekliği de "hiçbir konuda anlaşamayan liderler" olunca, ortak bir kadın kotası talebi "ironik" bir hal alıyor. Çünkü aslında bu siyasetçilerin ağız birliği ettikleri duruma parmak basıyor. Hayal gören kadınlar ise maalesef ironi yoluyla bile olsa, teşhir etmenin yanı sıra bu adamlardan "medet ummak" gibi bir durumla menkul oluyor.

Bu kampanyaya dair ikinci ve kuşkusuz bizlerin kendimizi daha yakın hissedeceğimiz bir yorum

daha var: Bu üç siyasetçi birçok konuda kuzu kuzu anlaşılan en erkek, en egemen söylemlerin uygulayıcılarıdır. Faşizme yatkınlıkta adeta birbirleriyle yarışmaktadırlar. Bunların erkek egemen siyasetlerinin tabii ki bir olmazsa olmazı da kadınları dışlamasıdır ve buna Avrupa Birliği bile engel olamaz. MHP'de kadınların adı bile yoktur ("dişi kurt Asena" hariç"); partinin faşist söylemi ancak her türlü kadınsılığı ve kadını dışlayarak kendini var edebilir. Bu nedenle, MHP Ka-Der'in afişlerini derhal mahkemeye verme refleksi göstermiştir. CHP'nin geldiği nokta ise neresinden bakılsa içler acısı. Kadınları hem siyasetten hem de kamusal yaşamdan dışlamaya varan bir türban karşıtı kampanyadan sonra, "çarşaf açılımı" olarak kamuoyunda yankı bulan tarikat arayışlarıyla birlikte hem kendi politikalarıyla çelişmiş, hem de aslında kadının kapatılmasını yönetim organlarına gelmediği sürece kabul etmesiyle meşrulaştırmış, hatta pekiştirmiş oldu. AKP ise bir yandan AB ve liberallere göz kırparken ve kadınları mahalle mahalle örgütlenme çalışmalarında kullanırken, karar mekanizmalarında vitrinlik rollerin dışına çıkararak misyonunu yerine getirmiş oldu. Nimet Çubukçu örneğinde olduğu gibi kadını yalnızca top-

lumsal cinsiyet rolünü icra edebileceği noktalarda görevlendirdi. Erdoğan'ın "kadın mal mı ki kota uygulansın" sözleri bu anlamda ayrıca öğreticiydi.

Ka-Der'in verilerine göre Geçtiğimiz yerel seçimlerin "UTANÇ VERİCİ" sonuçları şöyle: 3 bin 225 belediye başkanının 18'i kadın, 81 ilin 80'inde ise erkek belediye başkanı var. 34 bin 477 belediye meclis üyeliğinin 799'u, 3 bin 208 il genel meclisi üyeliğinin yalnızca 56'sı kadınlara ait. Bu rakamlara göre, nüfusun % 50'sini oluşturan kadınlar, yerel yönetimlerde yalnızca % 1'lik bir oranla temsil ediliyorlar. 3 bin 225 belediye içerisinde toplam 18 kadın başkanın 9'u DTP'den, 5'i CHP'den, 2'si AKP'den, 1'i SHP'den, 1'i DP'den.

Temelde gül gibi geçinip giden iktidar ve muhalefet partilerin liderleri, kadınları ve "kadınsılığı" siyasetten dışlama konusunda da hemfikir oldukları için kadınların taleplerinde "duble bir ironi" ortaya çıkıyor. Herhalde bu nedenledir ki, bu partilerin bünyesinde kadınlar ancak ya Çubukçu gibi erkeğin gölgesinde, ya da Meral Akşener gibi erkek egemen duruşlarla yer alabiliyor. Bu anlamda, bir diğer ilginç örnek ise Canan Anıtman: TCK çalışmalarında kadınların taleplerini meclise taşıyan aynı Anıtman, bugün Ermenilere karşı ırkçı söylemlerle gündeme oturmuş durumda. Ne de olsa memlekette ironi ktlığı yok.

Yerel seçimlere yönelik kadın kotasını gündeme alan yalnızca Ka-Der'in kampanyası değil. DTP'li kadınlar da her zaman olduğu gibi bu konuya öncelikli bir önem veriyorlar. Bugün meclisteki DTP'li 22 milletvekilinden 8'inin kadın olması ve DTP'li yerel yönetimlerin %40'ının kadın olması başta pozitif ayrımcılık ilkesini partilerine kabul ettiren DTP'li kadınların ve onlarla omuz omuza erkek egemenliğine karşı mücadele eden tüm kadınların bir kazanımı. DTP'li kadın vekiller adına Sevahir Bayındır, tüm siyasi partilerde %40'lık bir kadın kotasının uygulanması için meclise "Toplumsal Cinsiyet Kotası" önergesi veriyor, partilere eşbaşkanlık sistemi öneriyor

Bu seçimlerde "aynı nakarat"ın ötesine geçebilmek istiyorsak, biz kadınların kazanımlarımıza tüm gücümüzle sahip çıkmamız gerekiyor. Bu anlamda, DTP'de kadınların kazanımları, yürütülen

(KADIN)

ÜÇÜMÜZ DE AYNI FİKİRDEYİZ!

**Hedefimiz,
yerel yönetimlerde %50 kadın aday !**

Uyarı : Bu afiş, yerel yönetimlerde %1'lik orana isyan eden ve siyasette görev almak isteyen kadınların hayallerinin ürünüdür.

her kampanya için çıkış noktası olmalıdır. Bu kazanımları görmeyen hiçbir kampanya başarılı olmayacaktır, ki bu noktada Ka-Der de bir istisna değil. Buradan hareketle, bu yerel seçimlerde bir sesimiz olsun istiyorsak, biz kadınların bu kazanımlarımızı kesinlikle duyurmamız, DTP'li tüm kadınlarla dayanışmanın da ötesinde ortak mücadelemizi görünür kılmamız gerekiyor. Bugün Sebahat Tuncel'e, Fatma Kurtulan'a sahip çıkmadan kadın mücadelesi verilemeyeceğini biliyoruz; öyleyse bunu tüm kadınlara ısrarla anlatmamız gerekiyor. Aksi takdirde, söz konusu olan ister meclis, ister yerel yönetimler olsun, tıpkı en milliyetçi söylemlerle iktidara gelen Tansu Çiller gibi, ancak erkekleşmiş kadınlarla karşılaşabiliriz.

Diğer taraftan, bugün kadın bakış açısını savunmak ise son derece devrimci bir duruştur. Çünkü tutarlı bir kadın perspektifinin Ka-Der'in afişindeki kol kola girmiş, kadın düşmanı üçlü erk ile uzlaşamayacağı görülecektir. Bir yanı hep kadına yönelik şiddet olan milliyetçilik, ırkçılık, faşizm ve kapitalist sömürü bu şiddete karşı mücadele et-

meyle yan yana gelebilir mi? Yalnızca güncel bir iki örnek bile bu anlamda öğretici: Hüseyin Üzmez'i salveren Adli Tıp raporuna kadınların tepkisi ne olabilir? Ya da kaldığı yurttan zorla bekâret kontrolüne gönderilen genç kadına? Polis kılığında giren erkekler tarafından saçlarından sürüklenerek götürülen ve tecavüz edilen kadının görüntüsü hala gözlerimizin önünde. "Polisten kimlik sorun" demek çözüm müdür mesela? Yoksa kadın bakış açısı, bu olaydan yola çıkarak kadınları saçlarından sürüklemeyi adeta bir ilke haline getiren gerçek tecavüzcü polisin yetki ve erkini de sorgulamayı mı gerektirecektir? Bunun bir adım ötesi kadına yönelik devlet şiddetini sorgulamak değil midir? Peki devlet şiddetinden söz ederken, Kürt kadınlarının yıllardır yaşadığı fiziksel, ekonomik, kültürel, cinsel şiddet biçimlerini görmezden gelebilir miyiz? Ya da ekonomik kriz en çok kadınları yoksullaştırırken, önce kadınlar evlerine gönderilirken, tutarlı bir kadın bakış açısı kapitalizmin kadınlar üzerindeki çifte baskısını dile getirmeye mi? SSGSS'nin kadın düşmanı olduğunu vurgulamak-

tan imtina edebilir mi? Örnekler çoğaltılabilir, fakat sırf bu örneklerde bile tutarlı bir kadın bakış açısının devrimci olmak zorunda kalacağı, esasen bir itirazı gerektireceği görülecektir.

Geçmiş seçim deneyimlerinde yerel yönetimlere dair kadın taleplerimizi birçok kez dile getirdik. Bunların bir kısmını kadın belediye başkanlarıyla hayata geçirmeyi de başardık. Örneğin daha önce gazetemiz sayfalarında yer verdiğimiz Küçük Dikili Belediye Başkanı Leyla Güven'in belediye çalışanı dayakçı kocanın maaşını eşine vermesi tam da böyle bir uygulamaydı. Bu yerel seçimlerde yine bu taleplerimizi ısrarla gündeme getirecek ve bulunduğumuz tüm yerelerde kabul görmeleri için mücadele edeceğiz. Ancak unutmamalıyız ki, bu seçimlerde aynı nakaratı tekrarlamak zorunda değiliz, kazanımlarımızın bir adım ötesine geçme şansımız var. Çünkü mevzu kadınlara gelince hepisi aynı fikirde olan erkek egemen politikacılara karşı, söylenmiş sözlerimizden ve denenmiş pratiğimizden gelen gücümüz var; çünkü kadınlar var.

emine arslan: direndi ve kazandı!

Geçen sayımızda röportajını yayınladığımız, sendikaya üye olduğu için işten çıkarılan ve 175 gündür Sefaköy'deki fabrikanın önünde tek başına direnişte olan DESA işçisi Emine Arslan ve Düzce'de 240 gündür direnişte olan Sine, Soğan, Evlioğlu ve Akdoğan işe iade davalarını kazandılar.

Desa'nın Düzce'deki fabrikasında da sendikaya üye oldukları gerekçesiyle 41 işçi işten çıkarılmıştı. Bugün görülen davada işçilerden Meltem Sine, Mustafa Soğan, Hakan Evlioğlu ve Levent Akdoğan da işe iade davalarını kazandılar. Bu durumda patron yasal olarak işçilere yeniden işbaşı yaptırmak ya da tazminat ödemek durumunda. Diğer taraftan Deri-İş üyesi 31 işçinin daha işe iade davaları sürüyor.

İşçilerin işe iadesine dair verilen karar şöyle: "Davacının işe iadesine, karar kesinleştiğinde ve süresince davacı tarafından işverene başvurulup da işveren tarafından işe kabul edilmemesi halinde işverence ödenmesi gereken tazminatın feshinin sendikal sebeplerle yapıldığı dikkate alınarak davacının bir yıllık ücreti tutarında olduğunun tespitine, ayrıca çalıştırılmayan süre için ödenmesi gereken tazminatın davacının en fazla dört aylık ücret ve sosyal haklar olarak tespitine Yargıtay yolu açık olmak üzere karar verildi."